

А.С. ДАНИЛЕНКО, академік НААН, д-р екон. наук

Т.В. СОКОЛЬСЬКА, д-р екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЛЬ ОСВІТИ У РЕФОРМУВАННІ МІСЦЕВОГО САМОУПРАВЛІННЯ У КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Визначено роль освіти в успішній реалізації реформи децентралізації для забезпечення сталого розвитку агросфери. Обґрунтована, роль навчальних закладів у формуванні регіональної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, лідерів та старост громад, як ключового потенціалу у реалізації стратегії розвитку сільських територій.

Ключові слова: освіта, кадрове забезпечення, професійна компетентність, підготовка фахівців публічного управління, децентралізація.

Проведення структурних реформ, зокрема децентралізації влади, вимагає високого рівня професійної компетентності та професійного розвитку посадових осіб публічної влади.

На сьогодні провідними світовими та вітчизняними вченими доведено, що більшість реформ, що провадилися в Україні, не отримали свого завершення саме з причин недостатнього урахування людського чинника, що, як правило, пов'язане з недостатнім рівнем кадрового забезпечення реалізації цих реформ.

Потреба у високопрофесійних управлінцях, здатних вирішувати назрілі політичні, економічні, соціальні й культурні проблеми суспільства, володіти сучасним інструментарієм планування, організації, контролю, інформаційного забезпечення, мотивації персоналу, комунікативними здібностями. особливо зросла із розширенням повноважень об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Сьогодні деякі територіальні громади не володіючи значними земельними ресурсами за наявності якісних керівників, які прийматимуть ефективні управлінські рішення виявилися найуспішнішими.

Цілком очевидно, що навчання фахівців публічного управління та адміністрування стикається з рядом проблем, серед яких можна виокремити наступні :

- відсутність коштів у місцевих бюджетах на підготовку управлінських кадрів;
- відсутність єдиної концепції з фахової підготовки депутатів місцевих рад;
- недостатнє науково-методичне забезпечення підвищення рівня фахового рівня посадових осіб органів публічної влади;
- недостатній рівень взаємодії між органами місцевого самоврядування з вищими навчальними закладами з питань інформаційного забезпечення та поширення передового досвіду.

Саме тому, в сучасних умовах подальшої демократизації українського суспільства і децентралізації влади, у переважній більшості концептуальних та програмних документів з питань реформування та удосконалення державного управління і державної служби, зосереджується увага на ролі освіти та вищих навчальних закладів зокрема. Саме навчальні заклади сьогодні мають сформувавши регіональну систему підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, лідерів, старост громад.

Сьогодні університети, являючись квінтесенцією знань, технологій і інновацій, мають виступати драйверами розвитку регіону (вплив на зайнятість, розвиток місцевого бізнесу, особливо малого, сприяти просвітницькій роботі серед сільського населення шляхом створення навчально-консультативних центрів, дорадчих служб, підготовка інноваційних проектів та ін.

Варто зазначити, що в Україні на сьогодні прийнято ряд програмних документів для реалізації реформи № 1, серед яких Концепція реформування системи підвищення кваліфікації

державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад пріоритетними завданнями якої є: створення системи підвищення кваліфікації, спроможної забезпечити рівень професійної компетентності державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад достатньої для ефективного виконання покладених на них законодавством повноважень; організаційно-правове забезпечення безперервного професійного навчання державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад [1].

Варто також зазначити, що нині, у кожному регіоні створено обласні центри перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, у яких новообрані сільські, селищні, міські голови ОТГ отримують можливість підвищувати свою професійну компетентність у рамках проведених семінарів за професійною програмою посадових осіб органів місцевого самоврядування [2].

Усвідомлюючи актуальність зазначеного питання Білоцерківський національний аграрний університет, як потужний регіональний освітній і культурний центр, який завжди був і залишається флагом втілення всього нового і прогресивного започаткував підготовку управлінців, здатних забезпечити організацію та ефективну діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування з урахуванням вимог законодавства та з використанням інноваційних управлінських технологій. Підґрунтям цьому стали ті надбання, які університет накопичив за період свого функціонування та затребуваність наших випускників, які займають керівні посади на різних рівнях публічного сектору і безпосередньо долучаються до вирішення нагальних потреб нашого суспільства. А це є результат копіткої та наполегливої праці керівництва університету та науково-педагогічних працівників, які постійно працюють над удосконаленням освітніх планів та програм.

Сьогодні ми пропонуємо не стандартне навчання, а сам процес придбання знань в університеті істотно модифікується. Навчальні плани фахової підготовки складаються з урахуванням підходів до викладання відповідних теоретичних та практичних дисциплін у провідних європейських країнах. Відповідаючи новим вимогам, вони формують відповідні компетенції за рахунок предметного наповнення і комплексного застосування певного переліку принципів організації освітнього процесу, серед яких можна особливо виділити, практичну орієнтованість та інтеграцію в освітні програми механізмів професійного відбору та виховання. Навчальні курси та тренінги сприяють залученню молоді до управління місцевим розвитком.

Відзначаючи в цілому широкий вибір надання освітніх послуг у підготовці фахівців з публічного управління та адміністрування варто зазначити, що відсутність фінансування наріжним каменем, як для органів публічної влади, так і вишів. Оскільки не кожен бажаючий має можливість оплатити навчання, вважаємо, що у програмах регіонального розвитку окремим рядком має бути виділено підготовку фахівців публічного управління та адміністрування, з подальшим фінансуванням. Ми пропонуємо всім головам сільських рад, ОТГ формувати своє замовлення на підготовку управлінських кадрів і надавати своїм мешканцям-абітурієнтам займ для того, щоб вони могли закінчити вищий навчальний заклад, повернутися в це ж село, створити там сім'ю, працювати і робити комфортне життя громади.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1198-р «Про схвалення Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1198-2011-%D1%80>.

2. Тарасова В. Кадрове забезпечення в об'єднаних територіальних громадах. Україна: політичні факти, коментарі. 2017. № 12. С. 30–41.